

НАША ЦЕРКВА ПІД НАСТУПОМ!

Передчасне упокоєння блаженної пам'яті Митрополита Константина, на тлі останніх подій в Церкві в Канаді, вимагає відповіді на питання подане у вище передрукованій статті Е-Пошти, «Камо Грядеш Українська Діаспорна Церква?» Для всіх хто себе посвячував на оборону політв'язнів в 70-тих роках, хто себе посв'ячував на розбудову українських церков, хто воював за здобуття незалежної і демократичної України, теперішній стан діаспорних православних церков є майже не до пояснення.

Як можливо що за 20 років так радикально змінилися українські православні церкви в північній Америці? Як можливо що за такий короткий час Церква відцуралася майже всього за що воювали і віддавали своє майно і життя фундатори і будівельники наших храмів? Як можливо що ієрархи ніби то шанують пам'ять Митрополита Іларіона і Патріарха Мстислава, але своїми діями заперечують і руйнують все що Вони вчили і будували?

Покійний Митрополит Константин ще сполучував церкву минулого з сьогодношою і в свій спосіб стримував намагання Консисторії затерти сліди українства в церкві. Він в приватних розмовах мені зі задоволенням говорив що все, що Він знав, Він навчився від Патріарха Мстислава. Натомість, Архієпископ Антоній постійно нарікав що Патріарх Мстислав пошкодив Церкву українством. Покійний Архієпископ Всеволод часто казав що Четверта Хвиля врятує наші церкви, і наполягав на збереження української мови і звичаїв як засад існування Церкви, які навернуть англомовні покоління українського походження до Церкви, як до джерела своєї ідентичності. Митрополит Константин висловлював подібні думки і був проти введення грецьких впливів в нашу Церкву. Архієпископ Антоній агресивно критикував їх обох погляди. Архієпископ Всеволод підкреслював свої добрі відносини з всіма первоієрархами в Україні, включно з Патріархом Філаретом. Натомість, Архієпископ Антоній перебуває в братерському співпричасті з московськими ієрархами, але Патріарха Філарета бачить тільки як ворога. Архієпископ Всеволод дозволяв своїм священикам співслужити з священиками Київського Патріархату. Єпископ Даниїл, «духовний син» Архієпископа Антонія, таке співслужиння категорично забороняє, і при кожній можливості впроваджує англійську мову в церкви і наполягає на спілкування англійською мовою, навіть з молоддю Четвертої Хвилі.

Апропо цього всьому є вище подане питання, «Камо Грядеш...?» Відійшов у вічність первоієрарх якій був останнім гарантором «українськості» в УПЦ в

США. Залишив за собою ієрархів які наполегливо стараються затерти всі сліди української свідомості в Церкві і злити нашу Церкву в православний ерзац який заперечує Божий Закон.

Як церква до цього дійшла, і як тисячі її свідомих дітей до цього допустили? Просто сказати, вони були обманені нечесними пропозиціями і поясненнями і свідомими неправдами. Яскраво це насвітлене в листах поміж партріархами Москви і Константинополя 1995-го року.

В своєму листі 18 травня 1995, протокол 1308, Патріарх Алексій Московський обурено реагує на прийняття УПЦ в США під омофор Вселенського Патріарха. Останні події в північній Америці ясно пояснюють закиди Алексія і значення відповідів в листі Патріарха Варфоломея, протокола 937, 11 липня 1995.

По перше, Алексій звертається до нашої церкви як «так званої УПЦ США і Діаспори,» заперечуючи навіть право на існування такої церкви. Він продовжує що прийняття цієї церкви під омофор Вселенського Патріарха порушило порядок відносин поміж помісними церквами, цим заперечуючи право на існування Української Православної Церкви поза юрисдикцією Москви. У своїй відповіді, Патріарх Варфоломей заперечує що УПЦ США підлягла Москві, але в ніякий спосіб не заперечує Алексія аргументи що Українська Православна Церква в Україні належить Москві.

Алексій продовжує, що «УПЦ США почалася схизмою в запереченні всіх канонічних засад...і продовжує існувати в схизмі...основоположників її можна порівняти до Корея, Дафана і Авирона...» (Юдеї які повстали проти Мойсея). Цим Алексій ставить московського патріарха на рівні з Мойсеєм і біблійними первоієрархами, а насильному загарбленні Москвою українського народу і церкви надає Божого авторитету. На ці аргументи Вселенський Патріарх не дає жодної відповіді.

Далі, Алексій говорить що «...самосвяти (УАПЦ) через свої власні провини відпали від еклезійного співпричастя з православним світом,» і також що «так званий Все Український Церковний Собор...рішив затемнити життя церкви незаконними інноваціями...з ціллю поставити вузький націоналізм в еклезійному житті церкви понад загальним Православ'ям...в безпосередньому продовженні єресі філетизму...і запровадивши схизму Соборноправ'я.» Єдину відповідь яку дає Варфоломей є що «не тільки українці» завинили у зв'язку з цими подіями. Ні одним словом він не заперечує аргумент що Все Український Церковний Собор був незаконним, що українська церква своїми провинами (проти Москви) відпала від

співпричастя з Православ'ям, що Соборноправність є схизмою, або що українська церква запровадила філетизм.

Щоб цю мовчанку зрозуміти треба пригадати що Вселенський Патріархат перейшов подібну історію до московської наприкінці 19-го століття, коли Константинополь намагався всіма своїми силами запобігти помісність підлеглих церков в часи коли почала розвалюватися Османська Імперія, в якій Вселенський Патріарх був наданий насильною зверхністю над іншими церквами, так як болгарська і румунська.

В історії Православ'я тільки дві церкви насильно поневолювали і придушували інші церкви, грецька церква (Константинопольська) і російська. Московське насильство над українською церквою зовсім зрозуміле грекам, бо вони в подібний спосіб коли могли також придушували інші церкви. Тільки ці дві церкви впровадили в Православ'я все те зло яке вони старалися і стараються приписати українській церкві та іншим.

Слід пригадати як повстала так звана доктрина філетизму, яку «каноністи» УПЦ США без застановлення або розуміння повторюють. Цю доктрину проголосив синод патріархів Константинополя, Олександрії і Єрусалиму в 1872 році, після того як болгарська церква, яка належала до Вселенського Патріархату, проголосила свою автокефалію (архиереїв болгарських було позбавлено священничого сану і церкви «імперій» їхню церкву не визнавали впродовж довгих років). Доктрина проти філетизму забороняє церквам існувати на базі національності. Очевидно, що синод який складався з самих трьох грецьких патріархів не мав права накидати свої думки на ціле Православ'я або творити для цілої Церкви доктрини. Проте, церкві Москви така доктрина ішла на руку в запереченні Богом даним правом на незалежне існування національних церков.

Церква мусить бути Одна. Церква заснована і стоїть на єдності встановленій Ісусом Христом. Кожна спроба порушити єдність Церкви є злом. Національна церква яка відверталаб вірних інших національностей і себе ізолювалаб від Православ'я не дотримуваласяб Божої Правди, що є нероздільне Тіло Христове. Проте, етнічність, або національність, є дані Богом і є Божим добром. Господь затвердив в день П'ятидесятниці, коли Він подав апостолам силу промовляти всіма мовами світу. Ця Божя Правда також затверджена традиціями Православ'я, прикладом якої була місія Свв. Кирила і Мефодія до Слов'янів. Національна церква дозволяє вірним молитися і наближатися до Бога через найприродніші дари даровані їм самим Богом в їхній етнічності.

Національні церкви ніяк не порушують єдність Церкви, поки їхня національність не спрямована проти інших націй. Відомий румунський теолог, Димитрій Станілоє, бачив в своєму православному румунстві «око через яке румуни спостерігають небо, і тоді, просвітлені небесним світлом, спрямовують свій зір на світ, продовжуючи настроювати свою поведінку зі світлом.» Він бачив в своїй румунській національності «єдине око яке є правильне і здорове.» Можна зрозуміти чому румунська церква традиційно відкидала на неї спрямовані закиди філетизму, і називала філетистами і засуджувала тих хто накидав свою національність на інших. Філетизм, в цьому правильному румунському розумінні, є шкідливий і порушує Божий Закон. В історії Православ'я тільки дві церкви займалися агресивним філетизмом, московська і грецька. Тільки ці дві церкви до сьогодні своїм незаконним філетизмом продовжують насильно старатися під себе підпорядковувати інші церкви.

Продовжуючи свого листа Алексєй каже що «через Божу благодать» схизма УАПЦ коротко тривала, і через якийсь час закінчилася. Майже не віриться що будь яка висвячена людина написала такі слова. Пригадаймо що УАПЦ була знищена підчас сталінського терору. Ієрархи і тисячі священників та вірних УАПЦ були більшовиками замордовані, напередодні Голодомору. Цей терор і всі ці диявольські знесилення цей московський патріарх називає Божою благодаттю. Його брат і співпричасник Патріарх Варфоломей ні одним словом на це не реагує, ні одним словом не заперечує що наша свята Церква була брутально знищена через «Божу ласку.»

Алексєй також в свій перекручений спосіб заперечує право на відродження УАПЦ в 1942 році, заперечує право існування УАПЦ в північній Америці після Війни, пригадує що 7-ме зібрання СКОБА підтвердило що ієрархи і священники УАПЦ і УПЦ США позбавлені святощів і не мають права на існування як церква, аргументує що таких священників прийняти до співпричастя занечистить і zdeградує Православ'я, і вимагає щоб ті самі «українські схизматики» засудили свою церкву і просили вибачення перед тим як їх прийняти до Православ'я. В той сам спосіб Алексєй плює на пам'ять всіх спочилих українських первоієрархів і заперечує право існування сучасного УАПЦ і УПЦ Київського Патріархату. На ці зневаги Варфоломей також не відповідає.

В своїх нападах Алексєй покладається на 8-мий Канон Третього Вселенського Собору. В якому забороняється церквам присвоювати не свої єпархії. Як все, в цьому Москва також перекручує значення цього церковного правела. Єпископ Кипру був подав скаргу Вселенському Патріархові проти

архиєпископа Антіохії, який був почав висвячувати єпископів на Кипрі. Собор признав автономію церкви Кипру (признав, не надав), і заборонив Антіохії перебрати церкву на Кипрі. Треба пригадати що церква Кипру була грецька і що Собором провадили греки, в грецькій Візантійській Імперії. Можна сумніватися що вирок Собору бувби такий самий якщо скарга булаб арабів проти греків.

Суттєвим рішенням Собору в цьому каноні, згідно з Канонами Святих Отців, було що ніякий патріарх не має право перебрати провінцію яка від самого початку йому не належала, а хто насильно захопить не свої землі, той ті землі мусить віддати, «щоб Канони Отців не були порушені.» Словами самого цього канону Московський Патріарх засуджує себе, своїх попередників, і свою церкву, за те що вони насильно захопили Українську Церкву в супереч Канонів Отців і Божого Права. Проте, Варфоломей це замовчує і не заперечує Москві право володіти Україною. (Що до Томосу Автокефалії Православної Церкви Польщі напишемо в майбутньому. Цей Томос ніяк не заперечує вище поданої аналізи).

В своїй відповіді Алексєєві Варфоломей ясно показує що Вселенському Патріархатові не залежить обстоювати права Української Церкви, а тільки свої власні територіальні претенсії. Його мовчанка на вище подані закиди Алексєя багато говорить. Ще більше нам кажуть самі заяви Варфоломея і спосіб в який він заспокоює Алексєя в своєму славному Протоколі 937.

В своєму листі Варфоломей звертається до Алексєя як до «найсвятішого патріарха Москви і...найлюбішого і дорогого брата...» Продовжує поясненням що українці розсіяні в Діаспорі в розпачі просили бути прийняті під омофор Вселенського Патріарха бо шукали мир і Боже спасіння. Пригадується що ієрархи і співавтори договорів поміж Вселенським Патріархатом і УПЦ США ніколи не оправдували своє рішення стати підлеглими грецькій церкві тим що вони «шукали спасіння.» Проте, Варфоломей себе оправдує перед Алексєєм признанням що українці не мали спасіння Божого в Українській Православній Церкві і тому «в розпачі» того спасіння шукали в греків. Далі, Варфоломей описує Отців УАПЦ і мучеників нашої Святої Церкви як «провідників схизмів та ненормальних ситуацій, яких була відповідальність Вселенського Патріарха «привезти до відновлення.» Додає що розуміє занепокоєння Московського Синоду можливими наслідками поселення українців в Діаспорі на «загальну ситуацію в Україні,» але заспокоює Алексєя аргументом що прийняття «українських громад,» або груп, ясно не називаючи їх українськими церквами, стане корисним відносинам поміж «Найсвятішою Церквою Росії» і

вірними в Україні, тому що ієрархи УПЦ США були зобов'язані при прийнятті у Вселенський Патріархат «формально» обіцяти що не шукатимуть автокефалії Української Церкви, або навіть жодної її частини. Також підтверджує що вже неможливо ієрархам УПЦ США співпрацювати або причащатися з «схизматичними українськими групами,» тому що співпричастя з такими схизматиками привела б їх до екскомунікації.

Своїми власними словами, чорними на білому, Варфоломей відкрито засуджує цілу історію Української Церкви, признає право Москви володіти Україною, і заперечує право українського народу на свою помісну церкву. Ці його слова показують що він не щиро в інших випадках говорив про натуральне право кожного народу на помісність. З уст їхнього патріарха ієрархи УПЦ США стоять засуджені перед українським народом і Церквою. З уст їхнього патріарха маємо незаперечений доказ що ієрархи УПЦ США підступно віддали нашу Церкву в чужі руки. Чи вони не знали позицій свого патріарха? Чому вони не відійшли від нього коли прочитали цей протокол 937?

Ієрархи УПЦ США все повторювали, коли добивалися до затвердження Соборами своїх незбагливих вчинків, що вони нашу церкву піддали під омофор Вселенського Патріарха тільки тимчасово, тільки до того часу коли Церква в Україні з'єднається. Слова їхнього патріарха доказують що вони говорили неправду.

Своїми діями ієрархи УПЦ США спричинили обурення поміж свідомими вірними і спричинили стрімкий занепад Церкви. Значна кількість парафій, якщо не більшість, перестали платити вкладки. На останньому Соборі, в 2010, Консисторія навіть не змогла зібрати кворуму, але обманом такий кворум затвердила і незаконно відбула Собор, на якому незаконно затверджено було нову «конституцію.» (Про цей незаконний «вкрадений Собор» напишемо в близькому майбутньому)

Останні події в Канаді дають нам найкращий доказ що Консисторії в Канаді і в США запродали наші Церкви і що Вселенський Патріарх висвітлив всю правду в своєму протоколі 937. Спричинивши самозрозуміле обурення поміж вірними своєю заборонаю вітати Святійшого Патріарха Філарета в будь якій церкві УПЦ Канади Митрополит Юрій відкрито заявив що Він підлягає наказам Вселенського Патріарха (цими словами заперечивши пояснення Отця Куташа Точок Домовлення Між УПЦ в Канаді і ВП), і що Його Церква вже ніколи не повернеться до Української Церкви. Це ще більше відноситься до УПЦ США.

Як можливо що за такий короткий час ієрархи наших церков в північній Америці перекреслили всі святі засади на яких стоять наші Церкви? Як можливо що за такий короткий час вони привели наші Церкви до стрімкого духовного і матеріального занепаду? Що їх спонукало заперечити Богом дане право України на свою помісну церкву? Як можна повірити що вони так безпідставно і непотрібно пекучим поличником віддячилися всім фундаторам і будівельникам наших святих храмів і зрадили Святу Традицію і Право Української Церкви, і волю і заповіді своїх повік незабутніх попередників і мільйонів мучеників за Святу Українську Церкву? (Про те як ієрархи УПЦ США відкрито заперечили існування Святої Традиції Української Церкви напишемо в близькому майбутньому)

Чи ці ієрархи дійсно шукали грецьке спасіння, як пише їхній патріарх? Чи вони справді відчували потребу покинути «схизму і ересь» і стати «канонічними?» Не вже вони погоджуються з патріархами Москви і Царгороду що в Українській Автокефальній Церкві не було спасіння? Якщо так, то що це за люди які десятиліттями перебували в церкві без божого спасіння, в церкві яка їх викормила? Як можливо що своїми вчинками вони заперечили право на існування нашої Святої Церкви від 1921 року?

Українська Православна Церква і український народ під найбільшим московським наступом в останніх 20 роках. Москва вживає церкву як зброю в своєму відкритому наступі на незалежність і демократію в Україні. В цьому Москва має відкриту підтримку Вселенського Патріархату.

До тепер, ієрархи Консисторій замилювали вірним очі. Тепер, Митрополит Канади Юрій відкрито і публично заявив що наші Церкви в Канаді і в США вже не самоправні, а підлягають наказам Вселенського Патріарха. Він також відкрито і публично заявив що наші Церкви в Канаді і США вже ніколи не повернуться до Української Церкви, навіть якби Українська Православна Церква з'єдналася в одну помісну церкву.

Він також відкрито заявив перед громадою що, всі хто не задоволені, можуть собі відійти від Його церкви, але що церковні будинки ніколи від Його Консисторії не матимуть права відібрати. Це співпадає позиціям і заявам ієрархів УПЦ в США.

Ієрархи Консисторій переконують найвних людей що ми, вірні Української Православної Церкви Київського Патріархату, розколюємо Церкву. В найкращій московській традиції вони нас обвинувачують своїми власними вчинками, нам приписують те що вони зробили. Хто розколов

Церкву? Чи Церква не була з'єднана до 1990 і 1995 років? Чи не вони порушили всі Святі Традиції нашої Церкви повернувшись плечима до всіх Святих Землі Української? Хто, якщо не вони, відійшов з Того що було Одне і з'єднане? Хто, якщо не вони, запровадив розкол в Церкві своїми нечесними діями?

Правда світить нам в очі. Українська нація і Церква на роздоріжжі. Хто ще не байдужий долі нашого народу і Церкви має святу відповідальність перед Богом нарешті розбудитися від сну і встати в обороні Церкви і народу.

Ієрей Олег Сацюк

Настоятель Парафії Святої Трійці, Київського Патріархату
в Каліфорнії